

# هواپیمای جنگنده هم می‌تواند گزینه پرتاب سلاح اتمی به ایران بدهد

به قلم سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

۲۹ دسامبر ۲۰۲۱

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/fighter-aircraft-could-give-iran-nuclear-delivery-option  
العربية (/policy-analysis/altayrat-almqatlt-qd-tmnh-ayran-khyar-atlaq-slah-nwwy/)

درباره نویسنده



سایمون هندرسون (/fa/experts/saymwn-hndrswn-0/)

تحلیل کوتاه

مصاحبه‌هایی با یک ژنرال پاکستانی در زندگینامه او نشان می‌دهد که عبدالقدیر خان منبع کلیدی دانش هسته‌ای ایران درباره چگونگی استفاده از اف-۱۶ها برای حمل سلاح اتمی بررسی و آزمایش کرده بوده است

در بحث راجع به توان بالقوه ایران در سلاح‌های هسته‌ای همواره این استدلال مطرح می‌شود که حتی اگر رژیم به توانایی انجام آزمایش اتمی دست یابد طراحی کلاهک موشکی قابل پرتاب مستلزم حدود دو سال کار بیشتر است در واقع توسعه یک کلاهک هسته‌ای که قادر به تاب‌آوری در برابر فشار و دمای ورود مجدد به جو باشد به لحاظ فنی به پیچیدگی یک سیستم انفجاری هسته‌ای است

ولی این استدلال احتمال استفاده ایران از هواپیما را به عنوان سیستم حمل و پرتاب سلاح به جای موشک در نظر نمی‌گیرد به هر حال این شیوه‌ای بود که در اولین بمب‌های اتمی که روی ژاپن انداخته شد مورد استفاده قرار گرفت و در بخش‌های بزرگی از نیروهای اتمی توسعه‌یافته از سوی کشورهای قادر به تولید سلاح نیز در سال‌های بعد استفاده شد امروزه دیگر هواپیماها محبوبیتی ندارند چون در برابر رهگیری آسیب‌پذیر هستند و برای فرماندهی و کنترل چالش‌های متعددی ایجاد می‌کنند در عوض موشک‌های حامل کلاهک هسته‌ای در تسلیحات اتمی مدرن رایج شده است ولی شیوه‌های هواپرد ممکن است هنوز برای ایران جذابیت داشته باشد چون حتی یک جت جنگنده نیز می‌تواند یک سلاح اتمی کوچک ولی تاکتیکی و قدرتمند را برای استفاده در میدان جنگ با خود حمل کند (گرچه رژیم فاقد بمب‌افکن‌های سنگین مورد نیاز برای حمل و پرتاب سلاح‌های استراتژیک است).

در اینجا مقایسه‌ای با پاکستان که منشأ اولیه تکنولوژی سانتریفیوژهای غنی‌سازی ایران است مفید خواهد بود تا سال ۱۹۸۴ برنامه هسته‌ای اسلام‌آباد تا نقطه‌ای پیشرفت کرد که مدیر فقید آن دکتر عبدالقدیر خان به دیکتاتور نظامی کشور محمد ضیاءالحق اطلاع داد که با جایگزین کردن تنگستن به جای اورانیوم با عیار بالا در یک بمب واقعی با موفقیت یک مدل سلاح را به صورت سرد آزمایش کرده است این برنامه همچنین یک ذخیره کوچک از مواد هسته‌ای غنی‌شده را تولید کرد

واشنگتن از پیشرفت پاکستان آگاه و نگران بود که اف-۱۶های ساخت آمریکا در یک نیروی ته‌اجسی اتمی و تازه تاسیس برای مقابله با هند استفاده شود که در سال ۱۹۷۴ یک به اصطلاح «انفجار اتمی صلح‌آمیز» انجام داده بود من در سال ۱۹۸۵ در *فایننشال تایمز* در مقاله‌ای با عنوان «آمریکا از ضیاءالحق می‌خواهد در درخواست کمک مالی بعدی از جنبه نظامی بکاهد» از قول مقامات اطلاعاتی نقل کردم که «پاکستان در حال کار برای تولید یک بمب اتمی مناسب جهت حمل با اف-۱۶ است». در این مقاله همچنین اشاره شد که

اسلام‌آباد «علاقه‌مندی خود را به آخرین مدل‌های جنگنده بمبافکن اف-۱۶ و کیت‌های تبدیل برای تغییر هواپیمای مسافربری بوئینگ ۷۰۷... به تانکرهای سوخت‌گیری هوایی» را بیان کرده است

در کتابی تازه با عنوان «*جبارهای قدرت*» جزئیات بیشتری درباره توانمندی‌های اولیه پاکستان توصیف شده است این کتاب حاوی مصاحبه‌هایی با معاون نظامی سابق ضیاءالحق ژنرال میرزا اسلم بیگ است که در حال حاضر بازنشسته است و در راولپندی زندگی می‌کند در جایی از این کتاب آمده که عبدالقدیر خان «با موفقیت سیستم حمل و پرتاب سلاح را توسعه داد» که با کمک آن می‌شد سلاح‌های اتمی را با هواپیمای اف-۱۶ به سمت اهداف مورد نظر حمل و پرتاب کرد. کمی بعد ژنرال بیگ ادعا می‌کند که «آزمایش سیستم حمل و پرتاب سلاح در آگوست ۱۹۸۷ به موفقیت رسید».

در سال ۱۹۸۸ بعد از مرگ ضیاءالحق در سقوط مرموز هواپیما همراه با سفیر آمریکا آرنولد رافائل و وابسته نظامی آمریکا سرتیپ هریبرت وسام و دیگران ژنرال بیگ به فرماندهی ارتش پاکستان رسید هرچند بیگ تنها سه سال بعد بازنشسته شد حمایت مفروض او از ایران کماکان جنجال‌برانگیز بوده است برای نمونه بعد از کشته شدن قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران به وسیله حمله پهپادی آمریکا در ژانویه ۲۰۲۰ عکسی از بیگ متعلق به دهه ۱۹۸۰ در توئیتر منتشر شد که او را در لباس نظامی در حال دست‌دادن با سلیمانی جوان نشان می‌دهد که بنا به ادعا برای دوره آموزشی به پاکستان رفته بود بیوگرافی جدید حاوی عکس مشابهی از این دو نفر است و به نقل از بیگ می‌نویسد: «واقعیت این است که هیئت‌های از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۹۸۹ به سرپرستی ژنرال محسن رضایی به پاکستان آمد [سلیمانی] هم با آن‌ها بود»

گرچه هیچ نشانه علنی وجود ندارد که ایران در حال کار روی سیستم حمل و پرتاب با هواپیما باشد احتمال آن ارزش بحث دارد چون تهران هواپیماهای لازم را دارد و می‌دانیم که در زمینه تکنولوژی هسته‌ای و امور نظامی رابطه نزدیکی با پاکستان داشته است بیوگرافی بیگ همچنین این سوال را دوباره مطرح می‌کند که آیا عبدالقدیر خان که مراسم تدفین او در اکتبر امسال با تشریفات کامل نظامی همراه با حلقه گلی از سوی فرمانده فعلی ستاد ارتش برگزار شد آیا واقعا یک اشاعه‌دهنده خودسر سلاح اتمی بود یا کسی که با ترغیب حداقل بخش‌هایی از ارتش و دولت کار می‌کرد

*سایمون هندرسون هموند بیکر و مدیر برنامه برنستاین در زمینه «خلیج فارس و سیاست‌گذاری انرژی» در انستیتو واشنگتن است*



## RECOMMENDED



BRIEF ANALYSIS

### Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریه ۲۰۲۲

Farzin Nadimi

[\(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology/\)](/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology/)



## BRIEF ANALYSIS

### Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

---

۱۱ فوریه ۲۰۲۲



Simon Henderson

[\(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism\)](#)



## ARTICLES & TESTIMONY

### Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

---

۹ فوریه ۲۰۲۲



Matthew Levitt

[\(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule\)](#)

## TOPICS

[\(fa/policy-analysis/mn-ashah/\) منع اشاعه](#)

[\(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/\) نظامی و امنیتی](#)

## REGIONS & COUNTRIES

[\(fa/policy-analysis/ayran/\) ایران](#)